

גורם אחראי:

רמ"ח מחקר

פקודת נציבות

פרק: 01 - כללי

בתוקף מתאריך: 1.5.01

מס' הפקודה: 01.08.00

ת' עדכון אחרון: 25.1.11

ביצוע מחקרים בשירות בתי הסוהר

1. א. שירות בתי הסוהר (להלן שב"ס) מעודד עריכת מחקרים מטעם מוסדות לימוד אקדמיים ו/או חוקרים מדעיים בנושאים הנוגעים לתחומי פעילותו ואחריותו.
- ב. עידוד המחקר מבוסס על הרצון לשתף פעולה עם מוסדות אקדמיים ורשויות מחקר ועל ההנחה שבכך יורחב בסיס הידע המשמש לפיתוח תוכניות בתחומים ששב"ס עוסק בהם ולמציאת פתרונות לבעיות ששב"ס מתמודד עמן.
- ג. פקודה זו אינה נוגעת למחקרים המבוצעים ביוזמת שב"ס או במימונו.
2. לפרט את המדיניות והקריטריונים לקבלה או לדחייה של נושאים למחקר, תהליכי העבודה ודרכי הטיפול בבקשות, לרבות הכללים שיהיו תנאי לביצוע המחקרים.
3. לצורך פקודה זו יוגדרו המונחים הבאים:
- א. **מחקר** - עיון וחקירה מדעית בנושא מסוים.
- ב. **גורם חיצוני** - גוף או אדם שאינו שייך לשב"ס ובכלל זה אוניברסיטאות, מכללות ומכונים מדעיים וסטודנטים הלומדים לתואר שני או שלישי.
- ג. **גורם פנימי** - סוהר או עובד בשב"ס הלומד במסגרת אקדמית.
4. בפניות מגורם חיצוני או פנימי לביצוע מחקרים ששב"ס אינו משתתף במימונם הכספי תטפל וועדת המחקרים (להלן הוועדה) בהתאם לפקודה זו.
- כללי**
- מטרה**
- הגדרות**

**הרכב וועדת
המחקרים**

5. א. להלן הרכבה הקבוע של הוועדה:

רמ"ח מחקר – יו"ר

קצין מחקר – רכז הוועדה

נציג מינהל תכנון – חבר

נציג אגף האסיר – חבר

נציג היועץ המשפטי – חבר

נציג המדען הראשי במשרד לביטחון פנים – חבר

נציג האקדמיה – חבר

ב. חברים נלווים לוועדה: נציג מח' תקשורת והסברה ונציג מערך מדעי ההתנהגות. החברים הנלווים או נציגים אחרים יזומנו להשתתף בדיוני הוועדה על פי שיקול דעת יו"ר הוועדה.

עבודת הוועדה

6. א. הוועדה תתכנס מדי פעם לפי קביעת היו"ר ובהתאם לכמות החומר שבידו, ובלבד שבקשה למחקר תידון בתוך 90 יום ממועד השלמת כל סדרי הגשת הבקשה.

ב. הוועדה רשאית לזמן לדיוניה נציגי מינהלים או נציגי חטיבות שביכולתם לתרום לקבלת החלטה בדבר הנושא העומד לדיון בישיבה מסוימת.

ג. לצורך עבודתה, מוסמכת הוועדה:

(1) לבקש מידע, חוות דעת ועזרה מכל גורם בשב"ס.

(2) ליצור מגע ישיר עם מבצעי המחקרים לצורך קבלת הסברים או הבהרות בכל הקשור לעבודתם, ואף לזמנם לוועדה.

(3) להתייעץ, במידת הצורך, עם גורמים מקצועיים מחוץ לשב"ס.

**הטיפול בבקשות
לביצוע מחקרים**

7. א. בקשות לאישור ביצוע מחקרים יוגשו לוועדה וישלחו לרכז הוועדה באמצעות הדוא"ל ו/או הפקס שפרטיהם מופיעים באתר האינטרנט של שב"ס.

ב. בקשה כאמור תוגש על גבי טופס "בקשת אישור לאיסוף נתונים ו/או שימוש בהם לצורכי מחקר בשב"ס" (נספח א').

ג. רכז הוועדה יאשר לפונה בדואר אלקטרוני או בכתב את קבלת בקשתו לביצוע מחקר בשב"ס בתוך שבועיים מיום קבלתה.

ד. החלטות הוועדה יתקבלו ברוב קולות חברי הוועדה הנוכחים בדיון. אם הדעות יהיו שקולות תכריע דעתו של יו"ר הוועדה. בעניינים משפטיים – תכריע חוות דעתו של נציג היועץ המשפטי.

ה. רכז הוועדה יודיע לפונה על החלטת הוועדה ועל המגבלות והתנאים שיוטלו על ביצוע המחקר ופרסומו בתוך 14 ימים מיום דיון הוועדה בעניינו.

**קריטריונים
לביצוע מחקרים**

8. הקריטריונים שלהלן ינחו את הוועדה בבואה לאשר את ביצוע המחקר:

א. הוועדה השתכנעה שהמחקר עומד בדרישות ובכללים הנהוגים בקהילה המדעית. הצעת מחקר לתואר שני או שלישי שאישר הגורם המוסמך במוסד האקדמי תיחשב עומדת בדרישות הקהילה המדעית.

ב. מבצע המחקר נמצא מתאים לביצוע המחקר מבחינת הרמה והיכולת המקצועית שלו, או שמנחה אותו אדם המתאים לביצוע המחקר.

ג. ממצאי המחקר עשויים להביא תועלת בקידום יעדי שב"ס ובקידום נושאים בתחומי החברה ואכיפת החוק.

ד. ביצוע המחקר לא יפגע בזכויות המוקנות לאסירים או לסוהרים על פי חוק ולא יסכן את בריאותם הנפשית והגופנית.

ה. לא יאושרו מחקרים שיש בהם השוואה בין סוהרים לאסירים בכל תחום שהוא.

**הליכים לאחר
אישור מחקר
בוועדה**

9. א. לאחר ששב"ס אישר את ביצוע המחקר, החוקר והמנחה האקדמי שלו יחתמו על טופס "התחייבות לשמירה על סודיות בעבודת מחקר" (נספח ב').

ב. במחקרים שנאסף בהם מידע על אודות סוהר או אסיר נדרשת חתימתו על טופס "הצהרה בדבר השתתפות במחקר" (נספח ג'). אם יש צורך במידע מהתיקים האישיים של סוהר או של אסיר יש להחתים את הסוהר או האסיר על טופס "ויתור על סודיות לצורך השתתפות במחקר" (נספח ד').

ג. כניסה למתקני שב"ס לצורך ביצוע המחקר מותנית בקבלת היתר כניסה בהתאם לנהלים המקובלים בשב"ס.

מעקב אחר ביצוע
מחקר

10. א. רכז הוועדה יעקוב אחר ביצוע המחקרים על פי דיווחי הסטאטוס שיעביר החוקר בהתאם להתחייבותו בנספח א'.

ב. יו"ר הוועדה יפיץ סיכום שנתי של פירוט סטאטוס המחקרים שבטיפול הוועדה.

הפסקה או ביטול
מחקר

11. א. יו"ר הוועדה ו/או מפקד בית הסוהר רשאים להפסיק לאלתר ביצוע מחקר מסיבות ביטחוניות או מבצעיות או בשל חריגה ממסגרת אישור המחקר.

ב. יו"ר הוועדה יכנס את הוועדה בתוך 30 יום לכל היותר לדיון בהחלטתו. אם היוזמה להפסקת המחקר היא של מפקד בית הסוהר, הוא יוזמן לדיון להשמיע את עמדתו.

ג. יו"ר הוועדה יזמן את החוקר לדיון לפניו ו/או לפני הוועדה וישמע את עמדתו.

ד. הוועדה תקבל החלטה בנוגע לחידוש המחקר או להפסקתו.

ה. אם החלטת ועדת המחקרים מנוגדת לעמדת מפקד בית הסוהר, יועבר העניין להכרעתו של הנציב.

פרסום תוצאות
מחקר

12. א. עם סיום המחקר וטרם פרסומו יעביר החוקר לרכז הוועדה את טיוטת דוח המחקר.

ב. מצא יו"ר הוועדה כי מבצע המחקר לא עמד בתנאים ובהגבלות שהוטלו בעת אישור ביצוע המחקר, יודיע למבצע המחקר כי לא יותר פרסום המידע שמקורו בשב"ס, אלא אם ייערכו בו התיקונים הנדרשים.

עדכונים קודמים

13. 6.11.07, 14.11.06, 15.1.03

נספח א'

יחידת המחקר
שירות בתי הסוהר

תאריך: _____

בקשת אישור לאיסוף נתונים ו/או שימוש בהם לצורכי מחקר בשב"ס

יש להתייחס לכל סעיף ופריט בבקשה זו. יש למלא את הבקשה בהקלדה על גבי הטופס ולהוסיף דפים לפי הצורך.

1. נושא המחקר:

2. המסגרת האקדמית שנערך בה המחקר וסוג המחקר (למשל, עבודת גמר לתואר שני):

3. פרטי החוקר:

א. שם החוקר _____

ב. מס' טלפון _____

ג. כתובת דוא"ל _____

ד. כתובת דואר _____

4. הכשרה מקצועית ואקדמית:

5. ניסיון מקצועי:

6. שם המנחה ותוארו האקדמי:

7. יש לצרף בקובץ נפרד הצעת מחקר שתכלול את הפרקים הבאים:

- א. רקע תיאורטי ורשימה ביבליוגרפית (מוגבל לחמישה עמודים).
- ב. שיטות המחקר: סוג האוכלוסייה, גודל המדגם, כלי המחקר (חובה לצרף את הכלים), שיטות העיבוד הסטטיסטי.
- ג. תרומת המחקר ותוצאותיו לשב"ס.
- ד. פירוט הנתונים המתבקשים משב"ס לצורך המחקר.
- ה. שלבי ביצוע ולו"ז.

8. התחייבות:

אנו החתומים מטה מצהירים ומתחייבים בזאת כי:

- א. ידוע לנו שבמחקר שנדרש בו איסוף נתונים במתקני שב"ס, אישור הבקשה מותנה בין היתר בקבלת אישור כניסה למתקני שב"ס, אישור הכרוך בבדיקת רישום פלילי.
- ב. ידוע לנו שהאישור מותנה בחתימה על טופס שמירת סודיות (נספח ב') ועמידה בכל תנאיו וכן בכל התניה, הגבלה או התחייבויות נוספות שידרוש שב"ס.
- ג. אנו מתחייבים כי ביצוע המחקר לא יפגע בזכויות המוקנות לאסירים ו/או לסוהרים על פי חוק ועל פי כל דין ולא יסכן את בריאותם הנפשית והגופנית.
- ד. ידוע לנו כי השתתפות סוהר או אסיר במחקר מותנית בחתימת הסוהר או האסיר על טופס "הצהרה בדבר השתתפות במחקר" (נספח ג').
- ה. אנו מתחייבים להעביר מידי שלושה חודשים דוח סטאטוס לרכז ועדת המחקרים.
- ו. עם סיום המחקר וטרם פרסומו נעביר לרכז ועדת המחקרים את טיוטת דוח המחקר. אנו מסכימים כי אם יו"ר הוועדה ימצא שלא עמדנו בתנאים ובהגבלות שהוטלו בעת אישור ביצוע המחקר, לא יותר פרסום המידע שמקורו בשב"ס, אלא אם ייערכו בו התיקונים הנדרשים. אנו מתחייבים לא לפרסם את ממצאי המחקר אלא באישור שב"ס.
- ז. אנו מתחייבים להעביר לידי רכז ועדת המחקרים שני עותקים של עבודת המחקר.

שם החוקר וחתימתו

תאריך

שם מנחה המחקר וחתימתו

תאריך

נספח ב'

יחידת המחקר
שירות בתי הסוהר

התחייבות לשמירה על סודיות בעבודת מחקר

לאחר שקיבלתי את אישור ועדת המחקרים שבשב"ס לעיין, לעבור ולצבור חומר המצוי בסמכותו ובחזקתו של שב"ס, לרבות חומר שנותן מי שמצוי במשמורת שב"ס או מי שהוא מסגל שב"ס, אני החתום מטה:

שם: _____

ת"ז: _____

כתובת: _____

טלפון: _____

מצהירה ומתחייבת/בזה כדלקמן:

1. ידוע לי כי החומר שיועמד לרשותי במסגרת מחקר ופיתוח (להלן מו"פ) בנושא:

מועבר לידיעתי בלבד, לצורך המו"פ הנ"ל והריני מתחייבת/שלא להעבירו או למסור פרטים על אודותיו לכל מי שלא התקבלה לגביו הסכמת שב"ס מראש ובכתב. כמו כן הריני מתחייבת/שלא לעשות בו שימוש כלשהו ללא קבלת אישור לכך מראש ובכתב משב"ס.

2. הריני מתחייבת/לא לכלול בכתובים או למסור בעל פה שמות, אמצעי מזהה אחר, או כל מידע אחר שיגיע לידי בעת איסוף החומר לידי כל גורם שהוא.

3. ידוע לי כי אסור לי או לאחר מצוות/סגל החוקרים שלי, להוציא מסמך כלשהו ממקומו ללא אישור שב"ס, או מי המוסמך מטעמו.

4. הנני יודעת/כי רשימות / מספרים / נתונים / מסמכים שיתקבלו אצלי משב"ס, מופקדים בידי לצורך ביצוע המו"פ בלבד, ורק למשך ביצוע המו"פ. הריני מתחייבת/להחזירם בשלמותם לשב"ס עם תום ביצוע המו"פ ואם יבוטל מיד עם ביטולו. לא אעשה ולא אניח לאחרים לעשות העתקים מהמסמכים שאקבל לצורך המו"פ.

5. הנני מתחייב/ת לדווח לשב"ס מיד על כל אובדן מסמך / רשימה שיש בו פרטים כמפורט בסעיף 4 לעיל.
6. הריני מקבל/ת על עצמי לשאת בכל אחריות משפטית אזרחית לתשלום פיצויים בגין נזק הנגרם עקב עבודתי ועבודת צוות/סגל המו"פ שבפיקוחי – לכל מי שייפגע מפרסום פרט כלשהו מן החומר שב"ס מעמיד לרשותי לצורך עבודתי. הריני מתחייב לשפות את שב"ס בגין כל הוצאה, תשלום או פיצוי שייגרמו לשב"ס עקב תביעה ו/או הליך שבו יהיה מעורב שב"ס בכל הקשור לעבודת המחקר שערכתי ולהשלכותיה. תשלום כאמור יתבצע תוך 14 יום מיום קבלת דרישת שב"ס.
7. הריני מתחייב/ת שלא להעביר, להודיע, למסור או להביא לידיעת כל אדם מידע / נתונים / פרטים שיגיעו אליי ונוגעים למו"פ, בתוך תקופת ההסכם, לפני ולאחריה וכן הנני מתחייב/ת כי את הסודיות ישמרו גם המועסקים שלי וכל מי שמידע הכרוך בביצוע המו"פ יובא לידיעתו. כן אני מתחייב/ת לשמור על סודיות תוכניות המו"פ, הרשומות / הנתונים / המסמכים הקשורים בביצוע המו"פ לרבות ההתקנים שהכנתי. הנני מצהיר/ה כי ידוע לי שאי-מילוי התחייבותי כאמור בסעיף זה היא עבירה על החוק על פי סעיף 118 ו/או 119 לחוק העונשין תשל"ז-1997.
8. עיינתי בתקנות לשמירה על אתיקה מקצועית בעבודה סטטיסטית שאישרה המועצה הציבורית לסטטיסטיקה והריני מבין/מבינה ומתחייב/ת לענות על הדרישות המפורטות בהן.
9. אני מתחייב/ת שלא לפרסם, ולא להתיר לעובדיי ו/או לכל אדם אחר הנוגע בדבר, בין ישירות ובין בעקיפין, לפרסם כל דבר הקשור למו"פ ומתבסס על מידע / נתונים / מסמכים שהתקבלו אצלי כאמור בסעיף 4 לעיל, לרבות תוצאותיו או כל דבר הנובע ממנו, אלא אם כן קיבלתי מראש ובכתב את הסכמת שב"ס.

ולראיה באנו על החתום:

חתימת החוקר

תאריך

חתימת מנחה המחקר

תאריך

נספח ג'

יחידת המחקר
שירות בתי הסוהר

הצהרה בדבר השתתפות במחקר

אני הח"מ

שם פרטי

שם משפחה

ת"ז

1. מצהיר/ה ומאשר/ת בזאת כי הנני מוכן/מוכנה להשתתף מרצוני הטוב והחופשי במחקר בנושא:

שעורכים החוקר/ים: _____

2. אני מצהיר/ה כי הנני מוכן/מוכנה להשתתף / להתראיין / לענות בעל פה / בכתב / באמצעות מכשיר הקלטה – לשאלות שיציגו לפניי החוקר/ים הנ"ל או מי מטעמו/מטעמם.

3. אני מצהיר בזאת כי לא יהיו לי או למי מטעמי כל תביעה וטענה מכל סוג שהוא נגד שב"ס, בגין השתתפותי במחקר האמור.

תאריך

חתימה

נספח ד'

יחידת המחקר
שירות בתי הסוהר

ויתור על סודיות לצורך השתתפות במחקר

1. אני הח"מ _____

ת"ז

שם משפחה

שם פרטי

נותנת/ת בזה רשות ל: _____

בבית הסוהר: _____

למסור לחוקר/ים: _____

לצורך מחקר בנושא: _____

את הפרטים כמפורט להלן:

2. הנני משחררת/ת בזה את שב"ס וכל גורם הפועל במסגרתו כמצויין לעיל מחובת שמירה על סודיות בכל הנוגע לפרטים שצוינו לעיל, ומוותרת/ת על סודיות זו כלפי החוקר/ים בכל הנוגע למצבי, ולא תהיה לי כל טענה או תביעה מסוג כל שהוא כלפי שב"ס בקשר למסירת המידע כאמור.

חתימה

תאריך